

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

*Als de Heer het huis niet bouwt,
vergeefs zwoegen de bouwers.*

Psalm 127:1

Psalm 127 gaat over heel gewone dingen: over het werk dat we moeten verzetten, het gezin, de nacht waarin we slapen. Je moet de woorden rustig lezen en herkauwen. Want de woorden van dit lied zetten ons stil bij al het werk dat we doen. Er wordt vaak veel en hard gewerkt in onze maatschappij: jaar in jaar uit, en dag na dag zetten mensen zich in voor hun stad, hun kinderen, een goed bestaan. Leraren die met veel zorg en toewijding hun leerlingen begeleiden, het brood dat elke dag gebakken wordt, nieuwe huizen die gebouwd worden. Maar waar we ons ook voor inzetten: we willen graag dat het resultaat oplevert, dat ons werk en onze passie beloond wordt.

Toch hoor ik steeds vaker van mensen dat de tijdsdruk waaronder ze leven te zwaar begint te wegen. Voor veel mensen wordt het steeds lastiger om te voldoen aan alle verwachtingen. Naast de zorg voor de kinderen, is er het werk dat steeds doorgaat. En tussen alle bedrijven door moet er gekookt worden, de was gedaan. Vrije tijd moet ingepland worden, of het schiet er al snel bij in. 'Het is zo druk in mijn hoofd', vertelde iemand mij deze week. 'Ik ben niet echt aanwezig. Mijn gedachten schieten alle kanten op. Ik ben nog met het ene bezig, maar in mijn gedachten heb ik alweer een lijstje gevormd met alles dat er nog gebeuren moet'. De ervaring dat je soms zo moe kunt worden van jezelf, dat er een onrust in je leeft, gedachten en zorgen die op sommige dagen blijven malen in je hoofd... Als je dat herkent is Psalm 127 een lied dat weer perspectief en ontspanning kan geven.

Psalm 127 is een bedevaartslied. 'Een lied Hamma-alôth' heeft de Statenvertaling. Een lied van 'opgangen of trappen'. Met die woorden begint deze Psalm. Je mag dus gerust zeggen dat Psalm 127 een lied voor onderweg is, een lied dat de pelgrims zongen op hun tocht, die jaarlijkse opgang naar Jeruzalem. Het kan heel helend zijn om af en toe naar een andere plaats te gaan. Als je gaat wandelen ontstaat er vaak ruimte in je hoofd. In verbondenheid met de akkers, de luchten en de wolken – het hele landschap om je heen – lukt het beter om los te komen van alles en je even te bezinnen op alle dingen waar je je zo voor inzet. Maar onderweg kun je ook tot confronterende conclusies komen over wat je frustriert en dwars zit, de dingen waar je steeds weer tegenop botst en niet opgelost krijgt. Die dubbele laag: confrontatie aan de ene kant en ontspanning aan de andere kant is eigen aan Psalm 127.

Het lied is heel kort en bestaat eigenlijk maar uit twee gedeelten. In het eerste gedeelte in de verzen 1 en 2 valt het woord 'tevergeefs' (*šāw*) op dat hier drie keer voorkomt. Toch dekt dat niet helemaal de lading, want het Hebreeuwse woord dat we hier tegenkomen betekent in haar kern 'nietigheid' of 'leegte'. Is dat niet wat we ervaren wanneer al onze inzet tot niets leidt? Wanneer je werk mislukt, wanneer je niet de resultaten ziet die je verwachtte? Dat roept frustratie bij ons op, een gevoel van machteloosheid ook. Waarom wordt al mijn harde werken niet beloond? Waarom voel ik me zo leeg, ondanks al mijn inzet? De eerste twee verzen van Psalm 127 hebben dan ook de klank van het boek Prediker. Dat het leven zo broos en kwetsbaar kan zijn. Dat

we soms ook zinloosheid ervaren, wanneer mislukt waar we aan begonnen zijn. Dat we soms zwoegen en zwoegen, zonder veel resultaat. Wat je bereiken wilde verdwijnt in het luchtledige. Zoals dauw verdampt, wanneer de zon opkomt.

Een werknemer die je moet laten gaan omdat de winst veel te laag is, kinderen die andere wegen inslaan, de aardappeloogst die mislukt omdat het teveel geregend heeft. Wat is er veel mislukking. Je kunt nog zo hard werken, je kunt nog zo hard je best doen, maar wij hebben nu eenmaal niet alles in de hand. Een dergelijk besef dringt ook door bij de pelgrim op weg naar Jeruzalem. Ze zijn onderweg met elkaar en ze zingen van God en de arbeid van hun handen. Ze zien in de verte de Godsstad opdoemen en dan dringt het door: degenen die met al hun moeite jarenlang de stad steen voor steen hebben opgebouwd: het zou vergeefs zijn als God hun werk niet gezegend had. Dat geldt ook voor de wachters op de stadsmuren. Al hun wachten en waken is vergeefs als God de stad niet beschermt.

Arbeid en genade hangen hier nauw samen. Ook in ons eigen leven kunnen er momenten zijn waarop ineens het besef doordringt, als een vraag die confronteert. Is het niet vergeefs dat je vroeg opstaat en laat weer naar bed gaat na een dag werken, wanneer je je werk niet doet in verbondenheid met God. Het is een leegte die zich opdringt wanneer je alles uit eigen kracht probeert te doen. De vragen buitelen over elkaar heen. Waarom werk ik zo hard? Voor wie doe ik het allemaal?

Maar dan keert het lied zich om met de woorden die precies in het midden van deze Psalm staan: 'Hij geeft het zijn beminden in de slaap' (Ps 127:2b). Hij geeft het: in die paar kleine woorden klinkt een heel ander perspectief door. God heeft de dagen en de tijden geschapen. In het duister van de nacht, zegen God ons met rust die verkwikt en goede moed geeft. Er zijn van die dagen dat je met een vol hoofd gaat slapen, vol van gedachten aan de problemen die voor je liggen. Maar als je dan opstaat, zie je soms ineens de oplossing. God geeft het ons in de slaap. Als we slapen zijn we niet productief. En toch ontvangen we. We mogen rusten onder zijn hoede, totdat Hij het licht laat opgaan. Dat mag ontspanning geven.

Als je leert kijken naar wat God geeft: hoe Hij de zon laat opgaan en het laat regenen op de juiste tijd, zodat graan en gewassen gaan groeien – zomaar en voor niets! Ja wij moeten wel zaaien, maar het is door Gods zegende hand dat het groeien gaat. Geen leven zonder inzet en arbeid, maar ook geen resultaat zonder de gunst van de Heer. In de grond beseffen we het wel: dat in alles dat ons geschonken wordt Gods zegende hand te herkennen is: in de kinderen die ons geschonken worden, de talenten die wij ontvangen hebben. Als je leeft in afhankelijkheid van de Heer, in het besef dat wij maar bloeien zullen als wij in verbondenheid met Hem leven: dan zijn de kokers gevuld, je bent uitgerust voor de goede strijd. Ten diepste gaat het hierom: niet uit eigen kracht, maar door Gods Geest keert ons leven ten goede. Hij zorgt voor ons. 'Wie maar de goede God laat zorgen', zingt het bekende lied van Georg Neumark.

Het is bevrijdend als je leven mag vanuit dat Godsvertrouwen: dat de Heer goed is en voor ons zorgt. Dat Hij zijn zegen geeft op zijn tijd. Dat Hij zijn mensen draagt. Zo mogen we ook naar de kerk kijken. Als God het huis niet bouwt... vergeefs zwoegen de bouwers! In zijn wijsheid heeft God zijn huis gebouwd (cf. Spreuken 9:1). Steen

voor steen krijgt alles vorm. Niet enkel en alleen op kracht van mensen, maar in Jezus heeft God een nieuwe gemeenschap geschapen. Wanneer Paulus over de kerk spreekt gebruikt hij daarbij het beeld van de tempel. En daarbij staan niet de stenen centraal, maar de mensen.

Zo bent u dus geen vreemdelingen of gasten meer, maar burgers, net als de heiligen en huisgenoten van God, gebouwd op het fundament van de apostelen en de profeten, met Christus Jezus zelf als de hoeksteen. Vanuit hem groeit het hele gebouw, steen voor steen, uit tot een tempel die gewijd is aan hem, de Heer, tot wie u samen opgebouwd wordt tot een plaats waar God woont door zijn Geest (Efeziërs 2:19-22).

Kunstig legt Paulus uit hoe mensen in Christus herschapen worden tot één levende gemeenschap, ondanks hun diversiteit en verschillende achtergronden. Wat Paulus hier zegt is revolutionair. Hij keert het beeld van de tempel in Jeruzalem binnenstebuiten. De tempel in Jeruzalem was niet alleen het religieuze hart van Israël, waar Joodse pelgrims uit het hele Midden-Oosten samenkwamen. Het was ook de plaats waar feest werd gevierd, waar muziek werd gemaakt en mensen samenkwamen om hun offergaven te schenken. Het was de plaats waarvan geloofd werd: hier woont God. Maar nu zegt Paulus dat God een nieuwe tempel aan het bouwen is. Niet een tempel van stenen, maar een tempel van mensen.

Het fundament van het hele gebouw bestaat uit de apostelen en de profeten. De mensen dus door wie God zijn wereldwijde boodschap van vrede, vreugde en gerechtigheid verkondigt. Jezus zelf is de hoeksteen, die alles bij elkaar houdt. Ook dat is een veelzeggend beeld. Stel je een grote steen op een hoek voor, waardoor de fundamente van twee muren samenkwamen en op elkaar rustten. Die twee muren bestaan uit stenen van een heel verschillende oorsprong. De joodse christenen en de heidense christenen vormen samen het gebouw. Beiden worden ze opgebouwd en steunen ze op Jezus, die de grond van alles is. Vanuit Hem krijgt alles vorm. Zo ontstaat er een tempel van een ongelofelijke bouwkundige schoonheid. Een prachtige architectuur, waarvan de Heer zelf de bouwer is.

Ik heb deze week moeten denken aan de kathedraal van Sevilla. In dit indrukwekkende gebouw komen verschillende bouwstijlen samen in een machtig en verbluffend interieur. Op de plaats waar ooit een Moorse moskee stond, begon men te bouwen. Meer dan een eeuw lang: steen na steen. Gotiek, renaissance en barok grijpen in elkaar. Zo verschillend, en toch tot eenheid gebracht. Zo vormen Joodse en heidense christenen samen een gemeenschap. In Christus worden ze samen opgebouwd tot een plaats waar God woont in hun gezangen, de uitleg van de profeten en apostelen, de vreugde die ze samen delen.

Zoals die muren op elkaar steunen en bij elkaar gehouden worden door de hoeksteen: zo mogen ook wij gemeenschap zijn. Eén in Christus. Verbonden met elkaar door Hem. Niemand van ons hoeft het alleen te dragen. Dat kunnen we ook helemaal niet. Samen zijn we de muren van het gebouw die door Jezus bij elkaar gehouden worden. In Hem zijn we broeders en zusters en worden we aan elkaar gegeven. Zo mogen wij gemeenschap zijn: een plaats waar God door zijn Geest onder ons woont omdat Christus de grond is in alles wat we mogen doen. Laten we zo samen op weg blijven

gaan als pelgrims in deze wereld. Samen zoekend, samen biddend en hopen, naar het plan van onze Heer. God die onze Vader is, en voor ons zorgt.

Loof dan de Heer, want Hij is goed!

Eeuwig duurt zijn trouw!

Amen.